

ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕπΙ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΑ
Οι Ευρωπαϊκές Αυτοδιοικήσεις διεκδικούν
την «Ευρώπη των Περιφερειών»

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Δημήτρης Δράκος
Γιατί κλείνουμε τις Νομαρχίες

ΔΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2009 ΤΕΥΧΟΣ 38

29 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΚΛΕΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΟΜΑΡΧΙΕΣ

**Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις
σε τροχιά κινητοποιήσεων**

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

13^ο Συνέδριο Ε.Ν.Α.Ε.: Ο δύσκολος δρόμος για την «Ισχυρή Νομαρχία»

Αυτοδιοίκηση και τοπικές κοινωνίες μπορούν να πρωτοστατήσουν στο θέμα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Το εντυπωσιακό παράδειγμα της Αυστρίας, όπου Αυτοδιοίκηση και φορείς, στρατεύθηκαν σε ένα κοινό όραμα πετυχαίνοντας να παράγουν το 30% της ενέργειας που χρειάζονται.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: Σωτήρης Ζαχαριάς

«Κοιτώντας έξω από τα σύνορά μας, βλέπουμε ότι στην Ευρώπη ο ρόλος των τοπικών κοινωνιών αναδεικνύεται όλο και πιο πρωτοπόρος και ισχυρός. Σε εποχές που τα προβλήματα σε περιοχές της Ελλάδας αλλά και συνολικά της χώρας οξύνονται διαρκώς, αξίζει να δούμε ένα παράδειγμα που μας έρχεται από την Αυστρία», επισημαίνει η Χημικός Μηχανικός κ. Λιάνα Γούτα, τ. σύμβουλος ενέργειας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Τι ακριβώς έχουν πετύχει στην Αυστρία;

Η περιφέρεια της Άνω Αυστρίας έχει καταφέρει να παράγει σήμερα το 30% της ενέργειας που χρειάζεται από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, γνωστών ως ΑΠΕ. Σε μια εποχή που το ενεργειακό ζήτημα βρίσκεται στο επίκεντρο των συζητήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και που η Ευρώπη βάζει στόχο για το 2020 οι ΑΠΕ να καλύπτουν το 20% των ενεργειακών της αναγκών. Σήμερα λοιπόν, 12 χρόνια νωρίτερα από το χρονικό όριο, η Άνω Αυστρία έχει ήδη ξεπεράσει τον ευρωπαϊκό στόχο κατά 1,5 φορά. Το βασικότερο όμως είναι ότι οι ενεργειακές αυτές επιδόσεις της έχουν γίνει μοχλός ανάπτυξης για ολόκληρη τη συγκεκριμένη περιοχή, με πολλαπλά οφέλη, καθώς αυξήθηκε σημαντικά το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν της και η απασχόληση στην περιοχή.

Και πως πέτυχε αυτά τα εντυπωσιακά αποτελέσματα μια ευρωπαϊκή περιφέρεια;

Η συνταγή μοιάζει απλή: τόλμησαν και πρωτοπόρησαν. Πριν από 15 χρόνια η περιφέρεια αυτή αποφάσισε ότι έπρεπε να επιλέξει ένα βασικό στόχο γύρω από τον οποίο να στρέψει την ανάπτυξη της. Ο στόχος τον οποίο επέλεξε ήταν η Ενέργεια. Και εκεί έβαλε τη «σημαία» της ανάπτυξης της. Έστρεψε λοιπόν όλες τις προσπάθειές της στην Ενεργειακή Εξοικονόμηση και στις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, δηλαδή στην Ενέργεια από ήλιο, αέρα, βιομάζα, γεωθερμία. Υιοθέτησε ένα συγκεκριμένο Πρόγραμμα Δράσης, το οποίο και ακολούθησε όλα αυτά τα χρόνια με συνέπεια και προσήλωση. Βασική παράμετρος της επιτυχίας ήταν ότι σε αυτό τον μακροπρόθεσμο στόχο συντονίσθηκαν όλες οι παραγωγικές δυνάμεις της περιοχής, η Διοίκηση, τα Πανεπιστήμια, οι βιομηχανίες, οι επιχειρήσεις. Δημιουργήθηκαν θεσμοί, δόθηκαν κίνητρα, επενδύθηκαν κεφάλαια, αξιοποιήθηκε το ανθρώπινο δυναμικό. Ο-

Η κ^α **Λιάνα Γούτα** είναι Χημικός Μηχανικός. Εργάζεται στην πετρελαιοκή βιομηχανία και διετέλεσε σύμβουλος σε θέματα Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Διετέλεσε β' Αντιπρόεδρος και Γραμματέας του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Μηχανικών, Πρόεδρος της Μόνιμης Επιτροπής Βιομηχανίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ και στις εκλογές του 2007 ήταν υποψήφια βουλευτής στην Α' Θεσ/νίκης με τη Ν.Δ.

λοι συντονισμένοι σε ένα κοινό Όραμα Ανάπτυξης. Αποτέλεσμα; Επιδόσεις όπως το 30% που προανέφερα, με πολλαπλά περιβαλλοντικά, οικονομικά και κοινωνικά οφέλη, αύξηση του ΑΕΠ και σημαντική αύξηση των θέσεων εργασίας.

Πρόκειται για μεμονωμένο παράδειγμα;

Όχι βέβαια. Είναι μόνο ένα από τα πολλά που μπορούμε να βρούμε και τα οποία αποδεικνύουν τη δύναμη που μπορούν να έχουν οι τοπικές κοινωνίες. Γιατί τέτοια παραδείγματα υπάρχουν πολλά σε όλη την Ευρώπη και σε κάθε επίπεδο Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Φορείς της οποίας συχνά πρωτοπορούν με ρηξικέλευθες και προωθημένες προτάσεις. Φτάνει να υπενθυμίσουμε το παράδειγμα του δημάρχου του Λονδίνου ή του συναδέλφου του της Ν. Υόρκης και τις φιλοπεριβαλλοντικές τους ευαισθησίες, προτάσεις και μέτρα, όπως διόδια φιλοπεριβαλλοντικού χαρακτήρα, υβριδικά ταξί και πολλά άλλα. Βέβαια τα μεγέθη είναι διαφορετικά, οι πρωτοβουλίες μπορούν όμως να είναι ανάλογες.

Φαίνεται λοιπόν ότι καθοριστικός παράγοντας ώστε να γίνουν οι κοινωνίες ανταγωνιστικές και με βιώσιμη ανάπτυξη είναι η κινητοποίηση τους και σε τοπικό επίπεδο. Και λέγοντας κινητοποίηση, εννοούμε ότι το Όραμα, η Στρατηγική, οι Δράσεις, η Συναίνεση και η Δέσμευση είναι σημαντικό να προέλθουν από την ίδια την τοπική κοινωνία. Αυτή είναι που πρέπει να αναζητήσει τα χαρακτηριστικά εκείνα που την διαφοροποιούν και που της δίνουν συγκριτικά πλεονεκτήματα. Πάνω σ' αυτά μπορεί να στηρίξει το Όραμα της για το μέλλον και σ' αυτό να συντονίσει όλες της τις δυνάμεις. Με τέτοιες πρακτικές είναι σίγουρο ότι θα ανακαλύψουμε με έκπληξη πόσο μπροστά μπορούν να μας πάνε οι δικές μας δυνάμεις, προς όφελος όλων μας.

Στην Ελλάδα, ποια είναι η κατάσταση σήμερα στον τομέα αυτό;

Στην Ελλάδα δυστυχώς οι τοπικές κοινωνίες και οι τοπικές αρχές δεν έχουν κινητοποιηθεί όσο θα έπρεπε ή όσο θα μπορούσαν. Αντιθέτως είναι συχνές οι περιπτώσεις όπου υπήρξαν έντονες αντιδράσεις σε ενεργειακές φιλοπεριβαλλοντικές επενδύσεις, όπως π.χ. σε εγκαταστάσεις αιολικών πάρκων ή φωτοβολταϊκών μονάδων. Πιστεύω ότι μεγάλο ρόλο σε τέτοιου είδους αντιδράσεις παίζει η έλλειψη ενημέρωσης για τις νέες τεχνολογίες, για τα χαρακτηριστικά τους και κυρίως για τα οφέλη και τα κίνητρα που έχουμε να προχωρήσουμε προς αυτές.

Είναι δεδομένο ότι στο σύγχρονο τρόπο ζωής χρειαζόμαστε ενέργεια και ηλεκτρισμό. Το ερώτημα είναι με ποιο τρόπο θα την παράγουμε, με πετρέλαιο, φυσικό αέριο, λιγνίτη, λιθάνθρακα, Φυσικό Αέριο, Ανανεώσιμες Πηγές κλπ. Το ενεργειακό μίγμα στο οποίο θα βασισθεί η χώρα μας πρέπει να καθορισθεί λαμβάνοντας υπόψη πολλές παραμέτρους. Πρέπει να κάνουμε τις επιλογές μας και ως πολιτεία και ως τοπικές αρχές και ως κοινωνία. Σε κάποιες φωνές που ακούγονται ενίοτε περί αισθητικής ρύπανσης από τις νέες τεχνολογίες των ανεμογεννητριών ή των φωτοβολταϊκών, προτείνω να κάνουν την οδική διαδρομή Τρίπολη-Καλαμάτα. Στη διαδρομή αυτή συναντούμε πρώτα τις ανεμογεννήτριες ενός αιολικού πάρκου και λίγο παρακάτω τα φουγάρα του λιγνιτικού εργοστασίου της Μεγαλόπολης. Η σύγκριση σε ό, τι αφορά ρύπανση και αισθητική επιβάρυνση γίνεται εύκολα.

Ωστόσο, εκτός της ενημέρωσης των κοινωνιών, πρωταρχικός είναι και ο ρόλος και η ευθύνη των τοπικών αρχών, γιατί αυτές πρέπει πρώτες να ενημερωθούν, να μάθουν, να πάρουν παραδείγματα καλής πρακτικής από άλλες χώρες, να σχεδιάσουν, να προτείνουν, να βάλουν στόχους, να ενημερώσουν. Το όφελος θα είναι σε πολλαπλά επίπεδα για όλους.

Πώς μπορεί μια Νομαρχία, αν μπορεί, από μόνη της, να αναλάβει ανάλογες πρωτοβουλίες; Ή να τις προκαλέσει, να συνεισφέρει...

Αναφέραμε παραπάνω πολλά που έχουν να κάνουν με δράσεις, στρατηγική και όραμα. Ωστόσο, πέραν αυτών, ένα από τα πρώτα και πιο απλά πράγματα που μπορεί να κάνει μια Νομαρχία είναι να δώσει το παράδειγμα. Η Νομαρχία, όπως και κάθε φορέας του Δημοσίου ή της Τοπικής αυτοδιοίκησης διαχειρίζεται δημόσιο χρήμα, χρήμα του πολίτη, άρα είναι και θέμα ηθικής υποχρέωσης να το χρησιμοποιήσει με τον καλύτερο τρόπο. Θα μπορούσε λοιπόν να ξεκινήσει με το πιο απλό, υιοθετώντας τεχνολογίες εξοικονόμησης ενέργειας και τεχνολογίες φιλοπεριβαλλοντικές στα κτίρια της, στον εξοπλισμό, στον φωτισμό, στα αυτοκίνητά της: Πιστοποίηση κτιρίων, ενεργειακά αποδοτικά κτίρια, φωτισμός με ενεργειακά αποδοτικούς λαμπτήρες, φιλοπεριβαλλοντικά αυτοκίνητα και οικολογική μετακίνηση, ενεργειακά αποδοτικός εξοπλισμός γραφείου με σήμανση Energy Star και πολλά άλλα. Αυτό και την αγορά θα έσπρωχνε προς αυτή την κατεύθυνση, αφού οι δημόσιες προμήθειες αντιπροσωπεύουν μεγάλο μερίδιο της αγοράς, αλλά και ως εργαλείο ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης και πρακτικής εφαρμογής θα λειτουργούσε για όλους τους πολίτες.